

24.10.2022

Hoorzitting Klimaatcommissie Vlaams parlement

Rol, mogelijkheden en
beperkingen van lokale besturen
ivm klimaatbeleid

Evaluatie ondersteuning lokaal
klimaatbeleid door Vlaamse
overheid

VVSG

Netwerk Klimaat

1. **VVSG – VVSG Netwerk Klimaat**
2. Rol lokale besturen
3. Burge(r)meestersconvenant en Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)
4. LEKP adaptatiewerven
5. LEKP verrijk je wijk
 - Renovatie
 - Warmte
 - Hernieuwbare energie (HE)
6. LEKP Mobiliteit
7. Samenvatting knelpunten

VVSG

Cedric Depuydt

= belangenbehartiging

= netwerking

VVSG Netwerk Klimaat

Maarten Tavernier & team

= ondersteuning lokale besturen voor

ambitieuze klimaatbeleid

= 1 milj euro uit Energiefonds

= 5 + 1 collega's

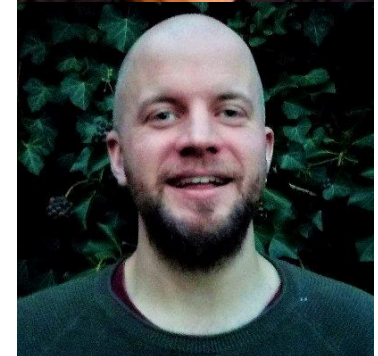

vvsg netwerk klimaat

- Maarten Tavernier
coördinator
- Cedric Depuydt
VVSG stafmedewerker
energie & klimaat
- Elke De Taeye
projectmedewerker
communicatie, data &
tools

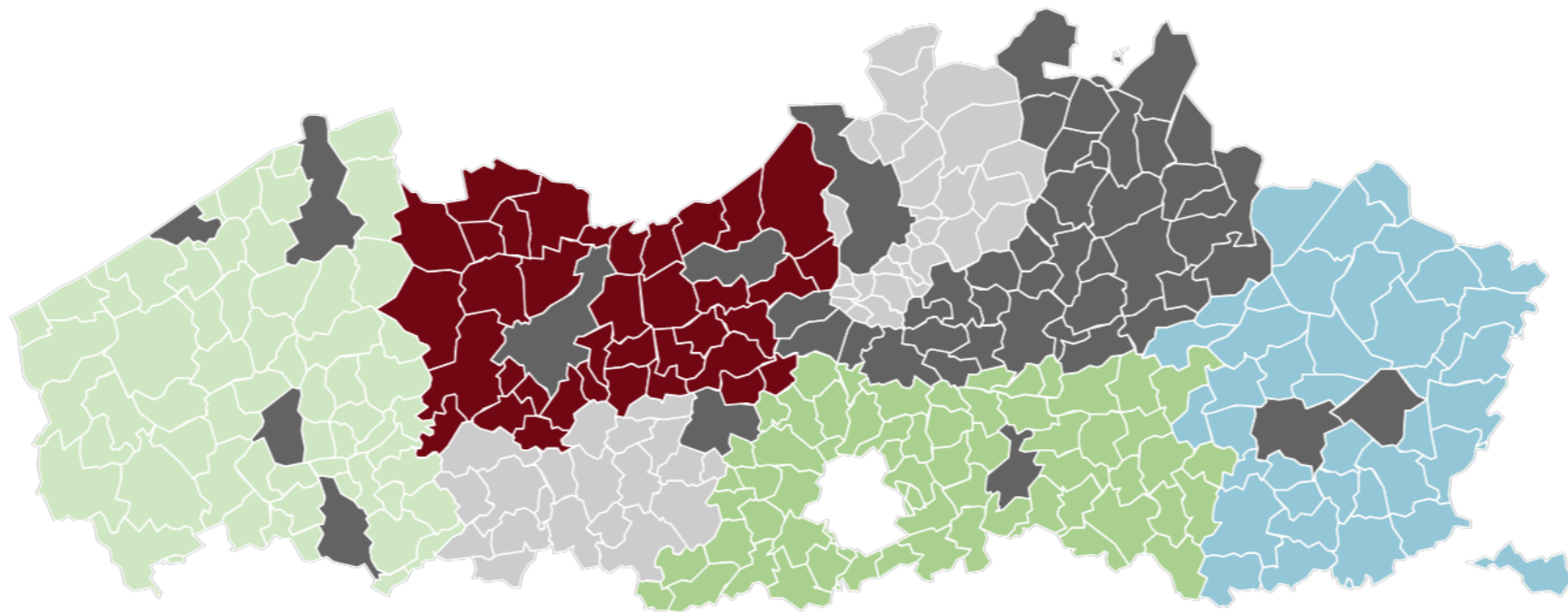
- Leen Van Der Meeren
projectmedewerker
financiering & projecten
- Kris Moonen
Regisseur Patrimonium
& renovatie
- Gawein Vandaele
regisseur Warmte &
ruimte

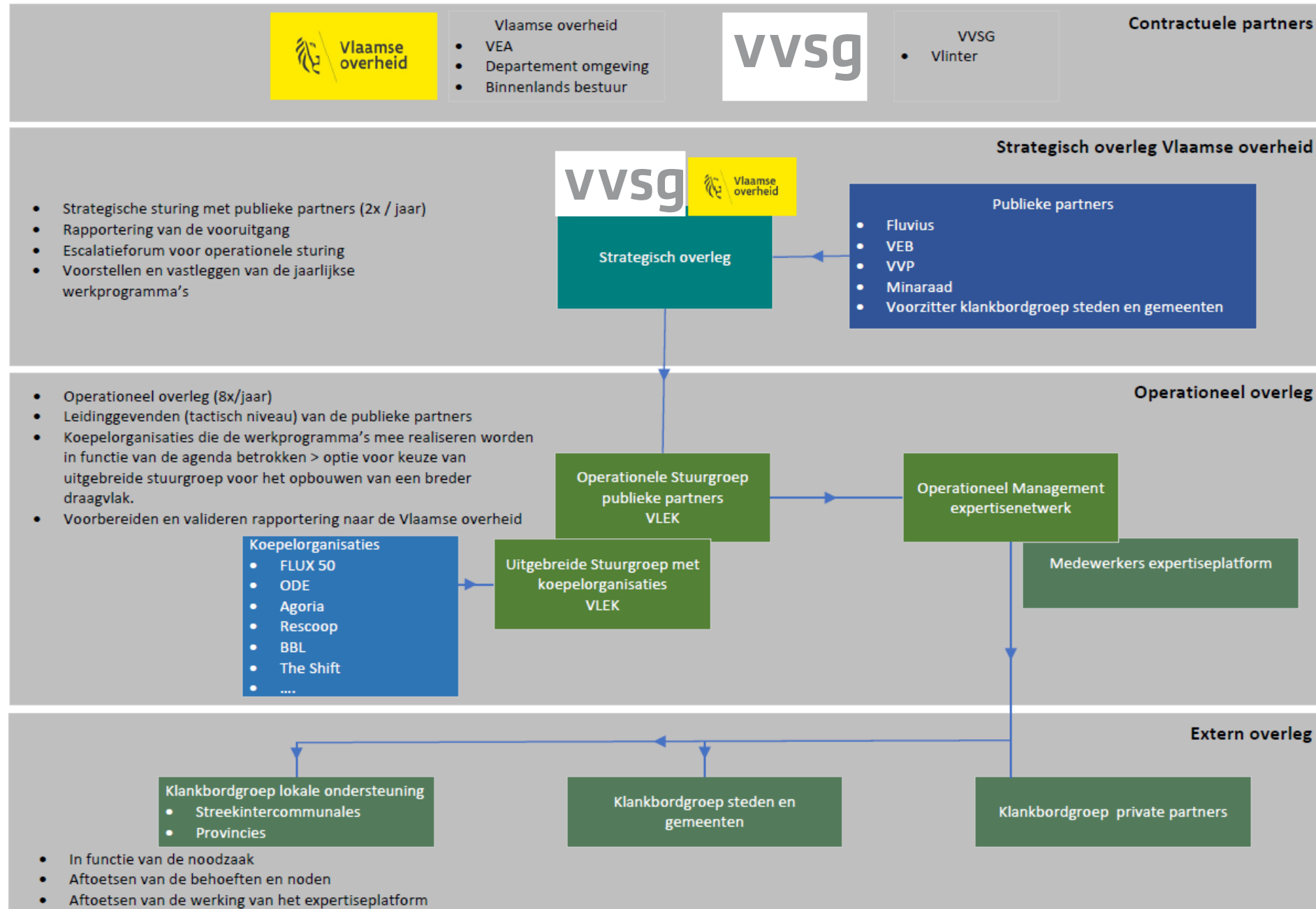
Regionale contactpersonen

■ Maarten Tavernier ■ Cedric Depuydt ■ Gawein Van Daele ■ Leen Van Der Meeren ■ Kris Moonen ■ Elke de Taeye

Contactpersoon ▼

vvsg netwerk klimaat

1. VVSG – VVSG Netwerk Klimaat
- 2. Rol lokale besturen**
3. Burge(r)meestersconvenant en Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)
4. LEKP adaptatiewerven
5. LEKP verrijk je wijk
 - Renovatie
 - Warmte
 - Hernieuwbare energie (HE)
6. LEKP Mobiliteit
7. Samenvatting knelpunten

Gent wil 60 bedrijven helpen aan zonnepanelen op hun dak

Energiek Pelt pakt energiearmoede aan

Doordacht Energieplan Kortrijk moet 5,1 miljoen euro opleveren tegen 2025

Solva verlengt autodeelsysteem wegens succes: “7.900 ritten en 484.000 elektrische kilometers”

Ruisbroek Renoveert bezorgt acht gezinnen energiezuinig huis: “Het is een sneeuwbaaleffect”

Warmtenet Oostende is uitgebreid met vijf kilometer richting binnenstad

VVSG

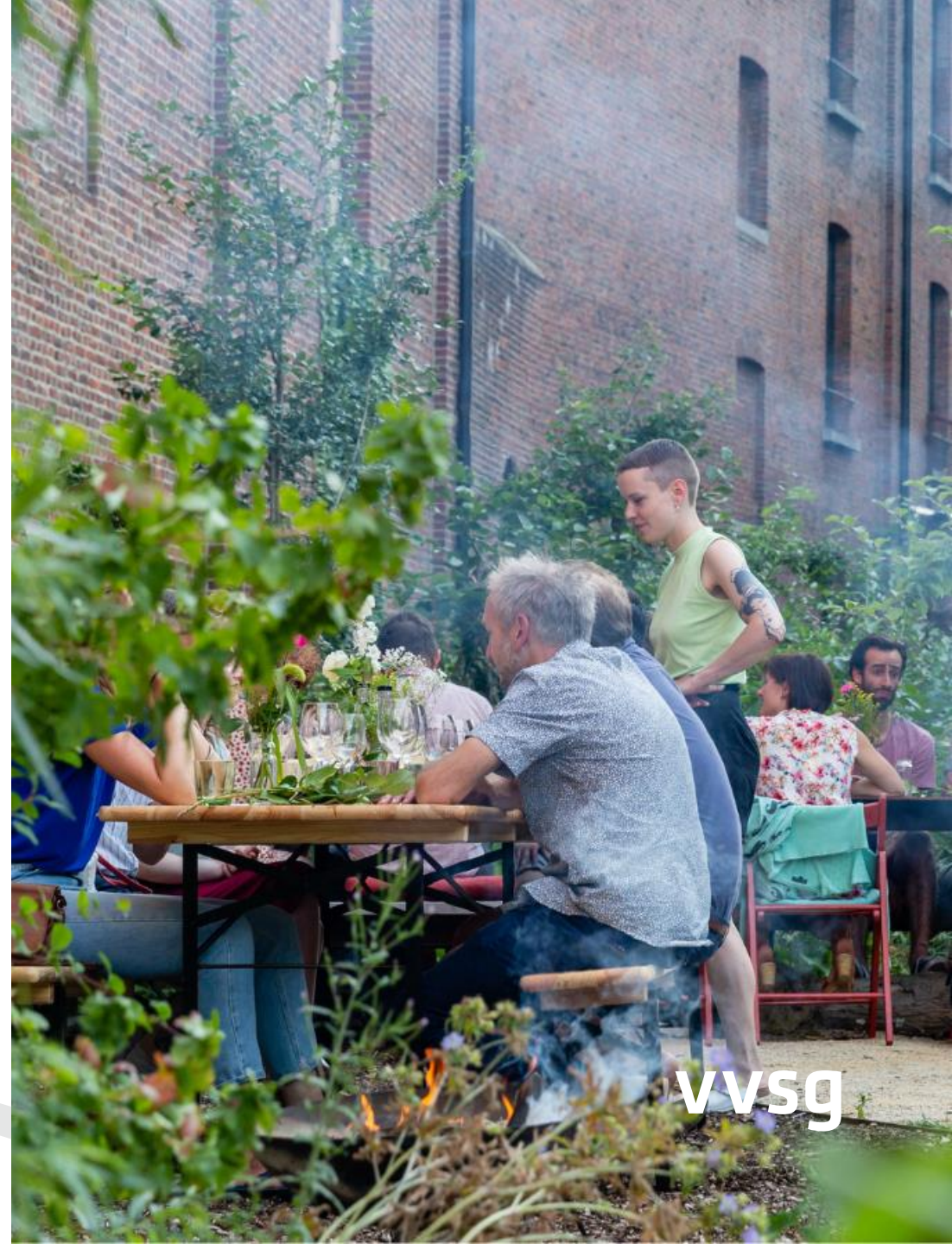
Rol toegedicht aan lokale besturen

- Gemeente = overheidsniveau dichtst bij de burger
- Gemeente = onmisbare partner om projecten op het terrein te realiseren

Terecht, MAAR

- Wettelijke/financiële context wordt sterk mee bepaald door centraal beleid
voorbeeld: warmtenet
- Bereik: gemeentelijke campagnes zijn beperkt in slagkracht (variërend naargelang grootte gemeente/stad)
voorbeeld: groepsaankoop PV

Conclusie & boodschap

Efficiëntste manier voor resultaat =

Goed samenspel tussen centrale en lokale overheden

& efficiëntie is nodig: tijdshorizon 2030-50

Aanpak

- Door bundelen, aanbieden, inspireren, uitwisselen,... vermijden dat elke gemeente voor zich het warm water moet uitvinden
- Complementair aan andere actoren

1. VVSG – VVSG Netwerk Klimaat
2. Rol lokale besturen
- 3. Burge(r)meestersconvenant en Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)**
4. LEKP adaptatiewerven
5. LEKP verrijk je wijk
 - Renovatie
 - Warmte
 - Hernieuwbare energie (HE)
6. LEKP Mobiliteit
7. Samenvatting knelpunten

burgemeestersconvenant

Binnen gemeente als organisatie

- Patrimonium
- OV

Gemeente als gemeenschap

- EE
- HE
- Warmte
- Mobiliteit
- Adaptatie

LEKP1.0 Krachtlijnen

- Globale doelstellingen
- Versterking klimaatcapaciteit
- Gemeenten als volwassenen
- Gemeenten als lokale entrepreneur van burgers en stakeholders

BURGEMEESTERS
CONVENANT.

1. VVSG – VVSG Netwerk Klimaat
2. Rol lokale besturen
3. Burge(r)meestersconvenant en Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)
- 4. LEKP adaptatiewerven**
5. LEKP verrijk je wijk
 - Renovatie
 - Warmte
 - Hernieuwbare energie (HE)
6. LEKP Mobiliteit
7. Samenvatting knelpunten

LEKP | adaptatiewerven

- 1 boom / inwoner
- 0,5m haag/gevelbeplanting / inwoner
- 1 natuurgroenperk / 1.000 inwoners

- 1m² ontharding / inwoner
- 1m³ hemelwateropvang of infiltratie / inwoner

1. VVSG – VVSG Netwerk Klimaat
2. Rol lokale besturen
3. Burge(r)meestersconvenant en Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)
4. LEKP adaptatiewerven
- 5. LEKP verrijk je wijk**
 - **Renovatie**
 - Warmte
 - Hernieuwbare energie (HE)
6. LEKP Mobiliteit
7. Samenvatting knelpunten

- 50 collectief georganiseerde renovaties per 1.000 woningen
- Fossielvrij tegen 2050
- 95% woningen te renoveren
- Renovatiegraad 0,7%
- “Warmteplanning”
- “Financiering”

WERF 2
VERRIJK JE WIJK
energiebesparende renovaties
en hernieuwbare energieprojecten

Renovatiebeleid is thema bij uitstek waar lokaal bestuur een belangrijke rol kan spelen.

Aspect ontzorging

- Belangrijke rol voor energiehuisen/renovatiebegeleiding
=> structurele financiering noodzakelijk
(= voldoende groot, voldoende lange termijn)
knelpunt: technische profielen op arbeidsmarkt
- Uitdaging te groot voor publieke sector alleen
=> commercieel model?
O.a. mogelijk maken van betaling begeleiding via premie (ipv directe terugbetaling
deel lening)

Aspect wetgeving

- Vlaanderen alle woningen/gebouwen energielabel A tegen 2050
= renovatiedoelstelling, nog geen renovatiestrategie
Huidige wettelijke instrumenten volstaan nog niet om doelstelling te bereiken
Als de Vlaamse wetgeving dat niet realiseert, kan ook het lokale niveau dat niet realiseren
- Logische taakverdeling:
 - Vlaanderen: sluitend wettelijk kader
 - gemeente: (kwetsbare) bewoners ondersteunen in realisatie wettelijke verplichtingen

Aspect wetgeving/efficiëntie

- Te vermijden stappen overslaan voorbeelden:
 - Verbod op aansluiting aardgasnet voor nieuwbouw verder vervroegen voor projectontwikkelaars
 - Stopzetten forfaitaire aansluitkost voor aardgas niet beperken tot nieuwbouwwoningen
- ⇔ focus op fossielvrij in LEKP 2.0

Aspect financiering

- Financiële instrumenten vooral gericht op leningen
=> enkel oplossing voor doelgroepen met voldoende leningscapaciteit
- Nood aan instrumenten om privaat kapitaal te mobiliseren
voorbeeld: sloopfonds
voorbeeld: noodkoopfonds XXL

Andere uitdagingen

Niet op lokaal vlak op te lossen:

- Capaciteit bouwsector
- Beschikbaarheid materialen/grondstoffen

1. VVSG – VVSG Netwerk Klimaat
2. Rol lokale besturen
3. Burge(r)meestersconvenant en Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)
4. LEKP adaptatiewerven
5. **LEKP verrijk je wijk**
 - Renovatie
 - **Warmte**
 - Hernieuwbare energie (HE)
6. LEKP Mobiliteit
7. Samenvatting knelpunten

Warmteplannen

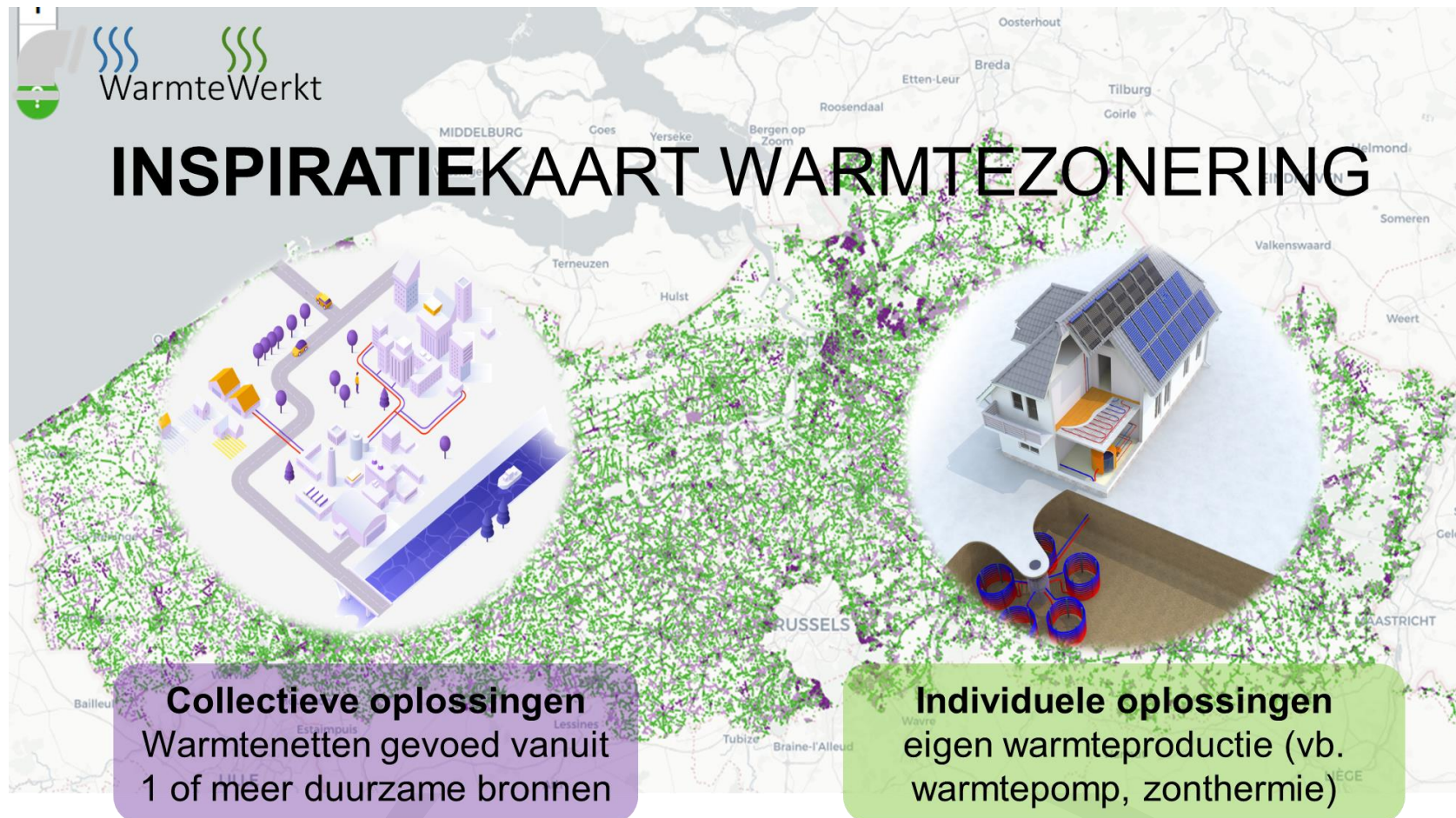
Warmtezonering

- Collectief
- Individueel

2021: opmaak inspiratiekaart warmtezonering

Opdrachtnemers: consortium WarmteWerkt: Vito, Agifly + 4 studie bureaus

2021: opmaak inspiratiekaart warmtezoning

Inspiratiekaart **Warmtezoning**

Inspiratiekaart [Login gemeente](#)

Wevelgem

Zoekrichting duurzame warmteoplossing

Collectief Onbeslist Individueel

Warmtevragedichtheid

Link delen

BRUSSELS

Waterloo

Braine-l'Alleud

Tubize

Engnien

Lessines

Mouscron

Estaimpuis

Armentières

2022: inspiratiedag Warmte en vervolgtraject

Inspiratiedag Warmte

- Lanceren inspiratiekaart
- Lanceren warmtegids (met VEKA)

Inspiratiedag Warmte

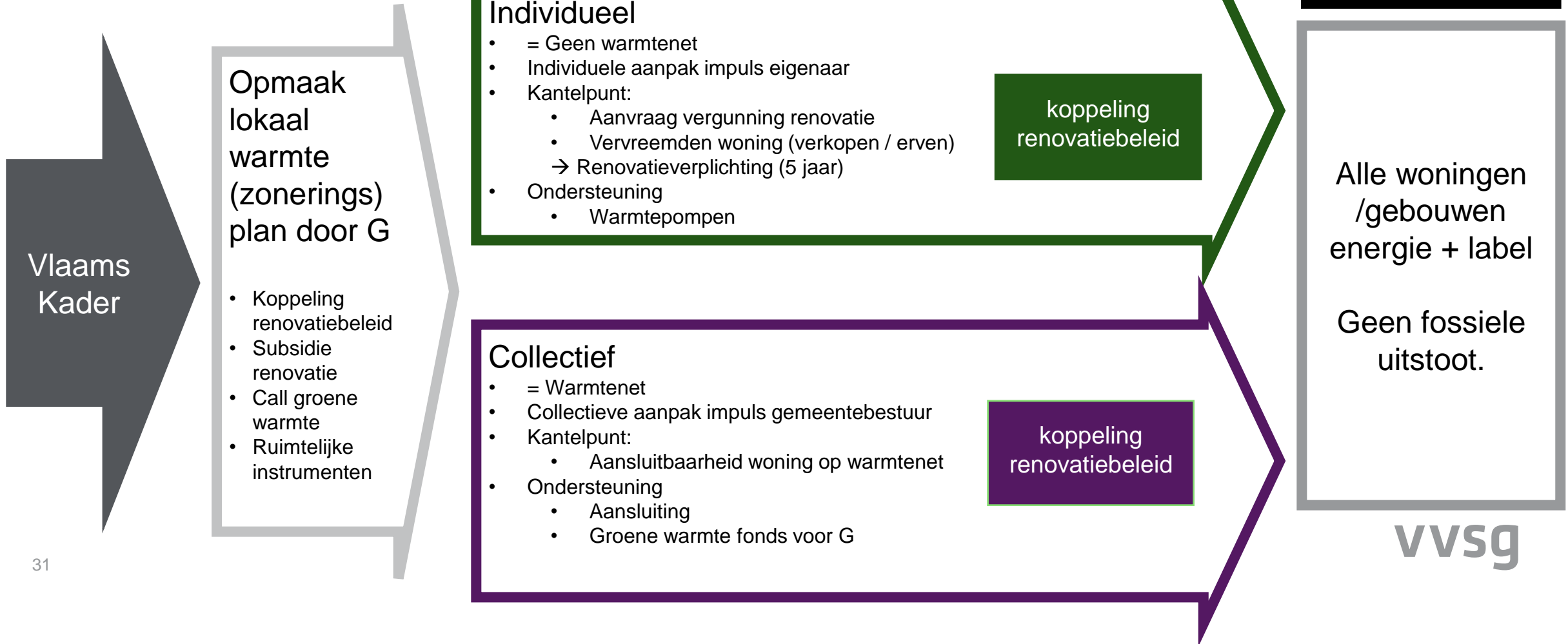
29 maart

vvsg netwerk klimaat

Begeleiding van 5 gemeenten met (beperkte) cofinanciering: oproep op Inspiratiedag
=> modelbestek

Ingang na vaststelling lokaal warmteplan

1. VVSG – VVSG Netwerk Klimaat
2. Rol lokale besturen
3. Burge(r)meestersconvenant en Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)
4. LEKP adaptatiewerven
- 5. LEKP verrijk je wijk**
 - Renovatie
 - Warmte
 - **Hernieuwbare energie (HE)**
6. LEKP Mobiliteit
7. Samenvatting knelpunten

hernieuwbare energie

WERF 2

VERRIJK JE WIJK

energiebesparende renovaties
en hernieuwbare energieprojecten

- 1 Coöperatief/participatief HE project per 500 inwoners, totaal 216MW
- Huidige energietarieven gebaseerd op fossiel
- Klimaatdoelstellingen + Economische onafhankelijkheid

Energiedelen/energiegemeenschappen:
benutten als instrument voor maximaal
potentieel HE benutten.

o.a.: gedifferentieerde tarieven

cfr. bvb. toepassing in Brussel:

- Binnen een gebouw
- Aan zelfde cabine
- Aan zelfde 'Elia'-post

Wind

Radarproblematiek

Methodiek projectontwikkeling

- Opstalrechten
- Participatie en betrokkenheid
- Opbrengst maximaliseren
- Hinder minimaliseren
- Lokale baten

Win-win concepten: onderdeel van
(ontwerp-) werkprogramma Netwerk
Klimaat 2023

1. VVSG – VVSG Netwerk Klimaat
2. Rol lokale besturen
3. Burge(r)meestersconvenant en Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)
4. LEKP adaptatiewerven
5. LEKP verrijk je wijk
 - Renovatie
 - Warmte
 - Hernieuwbare energie (HE)
- 6. LEKP Mobiliteit**
7. Samenvatting knelpunten

mobiliteit

1 toegangspunt voor deelsysteem per
1.000 inwoners
(1 toegangspunt = 2 deelwagens)

Per 100 inwoners 1 oplaadpunt

1m fietspad / inwoner

WERF 3

ELKE BUURT DEELT EN
IS DUURZAAM BEREIKBAAR

koolstofvrije (deel)mobiliteit

VVSG

Voorbeeld:
4 miljoen auto's

Vervangen door:

- 4 miljoen

Of

- 1,5 miljoen,
 - Waarvan 750.000 gedeeld

Vraag: Erkenningskader voor autodelers

1. VVSG – VVSG Netwerk Klimaat
2. Rol lokale besturen
3. Burge(r)meestersconvenant en Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)
4. LEKP adaptatiewerven
5. LEKP verrijk je wijk
 - Renovatie
 - Warmte
 - Hernieuwbare energie (HE)
6. LEKP Mobiliteit
- 7. Belangrijkste knelpunten**

Knelpunten wegwerken

- Capaciteit energie en klimaat op lokaal niveau verder versterken.
- Weg van de calls
- Businesscases en taks-shift
- Energiedelen
- Financieringsinstrument voor renovatie

Business cases

- De noodzaak voor een taksshift tussen de energievectoren (elektriciteitsfactuur verlichten door kosten door te schuiven naar fossiele energiedragers) wordt door de Vlaamse Regering principieel erkend
- Het blijft desalniettemin de expliciete ambitie van minister Zuhal Demir, en de voltallige Vlaamse Regering, om de inspanningen continu verder te zetten zodat er zoveel mogelijk bijkomende kosten uit de elektriciteitsfactuur worden gehaald.
- Oproep VVSG: ODV's uit energiefactuur halen

Knelpunten wegwerken

- Capaciteit energie en klimaat op lokaal niveau verder versterken.
- Weg van de calls
- Businesscases en taks-shift
- Energiedelen
- Financieringsinstrument voor renovatie

VVSG

Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

Vragen?

VVSG vzw • Bischoffsheimlaan 1-8 • 1000 Brussel • T +32 2 211 55 00
info@vvsg.be • www.vvsg.be

